

Informe justificatiu

Expedient	CU-2024-1982	Modalitat	Contracte Privat per Adm. Pública
Unitat promotora	Servei de Gestió de Promoció Cultural i Biblioteques		
Procediment	Negociat sense publicitat	Tipus	Subministraments
Objecte	Adquirir l'obra "IV escultura inflable Barcelona-Montjuïc", de l'artista Josep Ponsatí, per integrar-la a la Col·lecció Nacional d'Art Contemporani .		

	Import base €	IVA €	Import amb IVA €
Pressupost licitació	48.000,00	10.080,00	58.080,00
Valor estimat	48.000,00	-	-
Termini d'execució	1 Mes		

Justificació de la necessitat de contractar

El 24 de març de 2015 es va constituir la Taula d'Impuls del Pla Integral d'Arts Visuals, l'òrgan que promou i fa el seguiment de les diferents accions que s'hi contemplen, amb l'objectiu d'articular un tractament integral i específic de les arts visuals contemporànies de Catalunya. Aquesta Taula està presidida per la persona titular del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i en formen part els responsables de les diverses unitats i organismes del Departament implicats, representants d'altres departaments de la Generalitat, representants de l'Ajuntament de Barcelona, la Diputació de Barcelona i les associacions de municipis de Catalunya, així com representants de les principals entitats privades que agrupen els professionals del sector de les arts visuals de Catalunya.

L'11 de febrer de 2016 es va presentar el document consensuat amb totes les entitats públiques i privades implicades, es van aprovar les accions prioritàries per al bienni 2016-2017 i es va acordar que la coordinació del Pla es faria mancomunadament entre la persona titular de l'Àrea de Difusió i Cooperació Artística de la Direcció General de Promoció Cultural i la persona titular de l'Àrea de les Arts Visuals de l'ICEC. El Pla s'estructura a partir de vuit objectius estratègics dels quals es deriven 21 objectius operatius i 92 accions per assolir-los. El conjunt dibuixa un escenari que permet actuar en la formació, recerca, creació, producció, exhibició i consum de les arts visuals; en la patrimonialització, col·leccions i conservació del patrimoni contemporani; en la millora de la seva difusió; així com en l'accés de tots els ciutadans a l'art contemporani. El desplegament del Pla s'organitza en base a programes de mesures i accions concretes que s'estableixen en funció de les prioritats acordades per consens. La continuïtat és possible gràcies al compromís explícit entre institucions i tots els

agents privats i, en definitiva, a la suma de voluntats que contribueix, en paral·lel, a reforçar l'articulació del sector.

Una de les accions prioritàries en les quals el Departament de Cultura ha estat treballant des de 2016 és la reactivació de l'adquisició d'obres d'art contemporani. La voluntat per fer créixer i dotar de recursos una Col·lecció Nacional d'Art Contemporani posa de manifest no només la consideració que l'administració de la Generalitat de Catalunya té cap al que ha de ser una estructura d'estat que es projecta en el que constituïran les col·leccions del país en el futur, sinó que amb aquesta tasca dona suport i legitima la creació artística del moment, reconeix la feina que fa el sector professional de les galeries, estimula les col·leccions privades en la tasca tan necessària del mecenatge, avala la tasca de suport i impuls a la producció que es fa des dels centres d'art de tot el territori i col·labora amb les institucions museístiques que tenen col·lecció d'art de tot el país en la difusió i comunicació del patrimoni contemporani en tota la població.

ADQUISICIONS EN EL MARC DEL PLA INTEGRAL DE LES ARTS VISUALS

La Col·lecció Nacional d'Art Contemporani constitueix una col·lecció amb personalitat pròpia dins la Col·lecció Nacional d'Art. Aquesta col·lecció està integrada per fons i obres d'art contemporani de titularitat nacional o gestionades per institucions a les quals les lleis d'Arxius, Biblioteques i Museus, respectivament, atorguen la categoria i rang de nacionals.

L'objectiu d'aquesta Col·lecció és, d'una banda, ordenar tot allò que ja existia en el fins ara anomenat Fons d'Art de la Generalitat de Catalunya així com en les altres col·leccions d'art contemporani de titularitat nacional que s'especificaven en el punt anterior; i, de l'altra, integrar les futures adquisicions. El programa d'adquisicions parteix, doncs, de l'anàlisi dels fons existents a les col·leccions públiques de les principals institucions catalanes i s'orientarà, d'una banda, a cobrir les absències d'autors, estils, èpoques o tendències que es consideri que no estan degudament representades i, de l'altra, a patrimonialitzar obra d'artistes consolidats que estan actualment en actiu i d'artistes emergents que estan a l'inici de la seva carrera però amb un treball solvent, avalat i produït, en molts casos, per les entitats museístiques i els centres de creació i producció del país.

D'acord amb els objectius de la Col·lecció és molt important que es tingui present que tot allò que s'adquireixi haurà de ser dipositat obligatòriament a un museu registrat. És a dir, que tot allò que es compri tingui una destinació concreta i que de cap manera es generin magatzems. La situació actual dels recursos públics no permet, de moment, obrir un programa d'adquisicions per compra que comprometi despesa d'emmagatzematge, conservació, gestió de la col·lecció, exhibició i difusió d'obres d'art contemporani que no estiguin vinculades a les col·leccions de les institucions museístiques de Catalunya. En aquest sentit, la Comissió ha de vetllar per tal que les adquisicions es destinin al MNAC, al MACBA, a les entitats que integren la Xarxa de Museus d'Art de Catalunya o a altres institucions museístiques quan l'adquisició ho justifiqui, ja que tots constaten importants mancances en les seves col·leccions.

Comissió per a la patrimonialització i l'adquisició d'Art Contemporani del Pla Integral de les Arts Visuals

Composició de la comissió:

Presidència:

- El/la subdirector/a general de la Direcció general de Promoció Cultural

Vocals:

- El/la persona tècnic qualificat/da de la Direcció general de Promoció Cultural i Biblioteques, fa tasques de coordinació de la comissió
- El/la director/a de l'Àrea de les Arts Visuals de l'Institut Català de les Empreses Culturals, fa tasques de coordinació de la comissió
- El/la cap de l'Àrea de Difusió i Cooperació Artística, o persona en qui delegui
- El/la cap del Servei de Museus de la Direcció general de Patrimoni Cultural, o la persona en qui delegui
- El/la director/a del MACBA o la persona en qui delegui
- El/la director/a del MNAC o la persona en qui delegui
- Una persona representant de la Xarxa de Museus d'Art de Catalunya
- Una persona representant de la Xarxa de Centres d'Arts Visuals de Catalunya
- Dues persones expertes en art contemporani, independents i sense interessos econòmics en el sector, proposades a la comissió anualment, una per la Plataforma d'Arts Visuals de Catalunya i l'altra pel Consell Nacional de la Cultura i de les Arts.

I un/a tècnic/a del Servei de Gestió de la Direcció General de Promoció Cultural i Biblioteques, que actua com a secretari/a.

La Comissió es reuneix diverses vegades l'any per establir criteris, fer propostes d'adquisicions i analitzar-les i per acordar la selecció de compres anuals que es presenta a la Junta de Qualificació, Valoració i Exportació de Béns del Patrimoni Cultural de Catalunya.

El Departament de Cultura, en el marc del Pla Integral de les Arts Visuals, obre convocatòries públiques per a la recepció de propostes d'adquisició d'obres per formar part de la Col·lecció Nacional d'Art Contemporani. La convocatòria del 2024, dotada en el pressupost de la Direcció General Promoció Cultural i Biblioteques amb 850.000 €, va establir el termini per a la presentació de propostes entre el 28 de novembre de 2023 i el 20 de febrer de 2024. La informació es fa accessible a través del web del Departament de Cultura i també de l'ICEC amb un formulari per poder accedir a la convocatòria.

En aquesta convocatòria, s'hi han presentat en total 437 propostes, entre propostes d'artistes i de galeries, a més de la proposta de museus (MACBA, MNAC i museus de la Xarxa de Museus d'art de Catalunya) i de la Xarxa de centres territorials d'Arts Visuals de Catalunya.

D'aquestes, 175 són d'artistes, 205 són de galeries, 30 són de museus, 10 són dels Centres Territorials de la Xarxa i 17 d'altres entitats.

La comissió s'ha reunit en nou ocasions de manera telemàtica: 1, 19 i 28 de març; 5, 19 i 29 d'abril; 6 i 13 de maig, i 12 de setembre en les que s'han valorat les propostes presentades a través de la convocatòria. La decisió final de la comissió s'ha fet basant-se en la constatació dels buits i mancances detectades en el creuament de les dades de la Col·lecció Nacional d'Art Contemporani i dels fons de les principals institucions públiques (Museu d'Art Contemporani de Barcelona, Museu Nacional d'Art de Catalunya i museus de la Xarxa de Museus d'Art de Catalunya).

S'ha considerat un mèrit valoratiu aquells projectes que han estat d'interès per les institucions culturals del país i que han estat avalats per aquestes. Les obres adquirides es dipositaran al Museu d'Art Contemporani de Barcelona, al Museu Nacional d'Art de Catalunya, als museus de la Xarxa de Museus d'Art de Catalunya i a altres institucions museístiques quan l'adquisició ho justifiqui. S'adjunta el certificat corresponent al ple de la Junta de Qualificació celebrat el dia 19 de setembre.

Mitjançant aquest contracte negociat es proposa l'adquisició de l'obra de Josep Ponsatí, *Ponsatí IV, escultura inflable Barcelona-Montjuïc*, 1977, inflable original de l'època peça única, 5 fotografies cibachrome còpies d'època i vídeo, Inflable 8m cada costat / fotos 48x48 cm (marcs 80 x 70) / vídeo 8'26", color, més l'edició 1/3 dels drets de producció de la torre de l'inflable, a la Galeria Prats Nogueras Blanchard, amb NIF B56505290, per un import de 48.000,00 €, més el 21% d'IVA, d'acord amb l'oferta presentada.

L'artista Josep Ponsatí

Josep Ponsatí (Banyoles, Girona, 1947) es va formar a Barcelona, amb estades a París i Nova York, i va participar en les accions i esdeveniments col·lectius del conceptualisme a la Catalunya de finals dels seixanta.

Les seves primeres escultures cinètiques, de caràcter minimalista i constructivista, aviat van derivar cap al món de l'inflable, un objecte escultòric efímer estretament vinculat al paisatge, que va situar a Ponsatí en el mapa de l'art conceptual.

El 1971 va construir el seu primer inflable i des de llavors va centrar la seva expressió plàstica en la producció d'inflables de grans dimensions. El 1973, arran de la seva participació a la Biennal de París, els seus inflables van obtenir ressò internacional. Si bé el "llançament" o posada en escena d'aquestes estructures aèries tenia un caràcter lúdic i participatiu, anaven sempre precedides d'un estudi de diversos càlculs i d'un llarg procés tècnic. En els anys vuitanta i amb posterioritat, Ponsatí ha desenvolupat objectes escultòrics aeris i efímers de major complexitat.

Els enregistraments sobre els seus inflables s'han projectat a la Biennal de París (1973), la Fundació Joan Miró (1977), el Centre d'Art Santa Mònica de Barcelona (1989 i 1992), el Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía (2005), el National Museum of Contemporary Art de Corea (2010), el MACBA (2011), la Moderna galerija de Ljubljana (2012) i el CaixaForum Madrid (2011-2012). El 1986, el Museu d'Història de Girona li va dedicar una retrospectiva.

La seva obra forma part de las col·leccions del Centre Pompidou de París i del MACBA.



Autor: Josep Ponsatí

Títol: ***Ponsatí IV, escultura inflable Barcelona-Montjuïc***

Any: 1977

Inflable d'època, 5 fotografies cibachrome d'època, vídeo documental i exemplar 1/3 dels drets de producció de la torre de l'inflable

Inflable 8m cada costat / fotos 48x48 cm (marcs 80 x 70) / vídeo 8'26", color

S'adquireix a la galeria Prats Nogueras Blanchard

Dipositari: MNAC. Museu Nacional d'Art de Catalunya

Preu: 48.000,00 € + 10.080,00 € (21% IVA) = 58.080,00 €

Ponsatí és conegut pels seus inflables, estructures aèries monumentals i efímeres. Normalment els construïa a partir de formes modulars enllaçades, basant-se en la fragilitat i la modèstia dels materials i en les estructures repetitives pròpies del minimalisme.

Va alçar el seu primer inflable a Granollers el 1971, en el marc de la Primera Mostra d'Art Jove, una de les primeres manifestacions d'art conceptual en una Catalunya encara franquista. L'inflable s'estructurava en onze mòduls de plàstic de color blanc i groc. Cadascun d'ells tenia una planta gairebé quadrada de 4 x 4,20 metres i formava part d'una torre modular d'uns quaranta metres.

Un segon inflable es va elevar a la cala Sant Miquel d'Eivissa l'octubre de 1971, durant la trobada de dissenyadors del International Council of Societies of Industrial Design (ICSID). L'inflable estava format per mòduls blancs de material plàstic plens d'heli. Cada mòdul mesurava 2 x 3,50 metres i la peça sencera tenia 41 metres. Tal com va observar Alexandre Cirici, en aquesta mena d'obra, l'element material és mínim i el que compta és el ritual, el gest, el moviment i la participació de tots els que hi col·laboren.

El tercer gran inflable es va alçar entre juny i agost de 1972, primer al Cap de Creus i a Cadaqués i, després, a Benidorm. La peça original era una obra més complexa, amb mòduls triangulars vermells. En la seva primera etapa a Cadaqués es va elevar 160 metres i en la segona, a Benidorm, prop de 300 metres.

El 1977, Ponsatí va enlairar un nou inflable a Barcelona, al parc de Montjuïc, format per 17 mòduls triangulars blancs que ara es proposa incorporar a la Col·lecció. L'obra consta dels següents elements:

- un mòdul inflable original de l'època, de color blanc (exemplar únic), de 8 x 8 x 8m
- l'edició 1/3 dels drets de producció de la torre de la *IV escultura inflable Barcelona-Montjuïc*, formada per 17 mòduls de 8 x 8 x 8m de costat
- un vídeo documental de la instal·lació que es va fer a Montjuïc (Barcelona) el 1977, de 8 min 26 seg
- 5 fotografies en color, còpies originals d'època, d'edició única, de 48 x 48 cm.

El preu de venda inclou l'obra amb tots els elements descrits en el punt anterior i, amb caràcter no exclusiu, els drets de reproducció, distribució i comunicació pública a favor del Departament competent en matèria de cultura de la Generalitat de Catalunya, per a la seva exposició pública i la seva explotació en qualsevol format, per qualsevol canal, sempre que es dugui a terme sense ànim de lucre i amb finalitats de difusió de la cultura, educatives, d'investigació, d'exhibició, de comunicació, de préstec, de col·lecció, d'arxiu, de conservació o de transparència, per a tots els països del món i fins que l'obra passi a domini públic.

El Departament de Cultura podrà cedir aquests drets en aquestes mateixes condicions, amb caràcter no exclusiu, al museu o centre d'art dipositari o que aculli l'obra, mitjançant el document corresponent, amb el coneixement de l'artista o dels seus drethavents.

Per a la producció, execució i muntatge de la torre de l'escultura inflable, s'hauran de tenir en compte les característiques descrites a l'annex dels plànols que s'adjunta a la present declaració signada per l'artista i seguir en tot moment les instruccions tècniques i artístiques especificades. A més, qualsevol instal·lació que es faci de la torre de l'escultura inflable haurà de ser supervisada pel mateix artista o pels seus drethavents o per la persona que ell mateix o els seus drethavents designin. Les despeses d'instal·lació de l'obra aniran a càrrec del museu o institució dipositària o que aculli l'obra.

L'obra no es podrà reproduir fragmentada o modificada, en cap cas, sense prèvia autorització de l'artista o dels seus drethavents. Qualsevol altra modalitat d'explotació diferent de les relacionades en els documents contractuals i de cessió de drets que se signin per a la tramitació de la compra-venda i, en tot cas, qualsevol tipus d'explotació amb finalitat lucrativa (comercial, merchandising, etc.) haurà de ser prèviament acordada per les dues parts.

Sempre que se citi l'obra caldrà que hi consti el nom de l'artista, títol de l'obra i any, Generalitat de Catalunya. Col·lecció Nacional d'Art Contemporani, i el museu o centre d'art dipositari o que aculli l'obra.

El Ple de la Junta de Qualificació, Valoració i Exportació de Béns del Patrimoni Cultural de Catalunya, reunit el proppassat 19 de setembre, va informar favorablement d'aquesta adquisició amb l'import indicat.

Aquesta proposta està validada pel MNAC, Museu Nacional d'Art de Catalunya, que acolliria l'obra en el cas que sigui adquirida.

El termini de lliurament de l'obra serà d'un mes a partir de l'endemà de la data de notificació de l'adjudicació del contracte.

Pels motius exposats, mitjançant aquest contracte negociat, es proposa l'adquisició de l'obra de Josep Ponsatí, *Ponsatí IV, escultura inflable Barcelona-Montjuïc*, 1977, inflable original de l'època peça única, 5 fotografies cibachrome còpies d'època i vídeo, inflable 8m cada costat / fotos 48x48 cm (marcs 80 x 70) / vídeo 8'26", color, més l'edició 1/3 dels drets de producció de la torre de l'inflable, a l'empresa Prats NoguerasBlanchard, SL (Galeria Prats Nogueras Blanchard), per un import de 48.000,00 €, més 10.080,00 € (21% d'IVA), que fan un total de 58.080,00 €, d'acord amb l'oferta presentada, com a acció directa del Pla Integral de les Arts Visuals, eix 4, per tal de formar part de la Col·lecció Nacional d'Art Contemporani.

Inici de l'activitat : des del moment de l'adjudicació

Finalització de l'activitat: 25 de novembre de 2024

Adjudicatari proposat: Prats NoguerasBlanchard, SL (Galeria Prats Nogueras Blanchard) (NIF B56505290)

Determinació del preu del contracte: Import màxim: 58.080,00 € (import base 48.000,00 €; 10.080,00 € d'IVA)

Partida pressupostària: CU12 D/670000200/4410/0000 Altre immobilitzat material.

Proposta d'utilització de procediment de contractació: Contracte negociat sense publicitat

Forma de pagament: Es pagarà amb una única factura

Anualitats	Import base €	IVA €	Centre gestor	Partida pressupostària
2024	48.000,00	10.080,00	CU12	D/670000200/4410/0000

Proposo que l'òrgan de contractació competent d'aquest Departament incoï la tramitació de la contractació negociada sense publicitat.

La cap del Servei de Gestió

El director general de Promoció Cultural
i Biblioteques

Margarita Garcia-Alsina i Vilardell

Xavier Fina Ribó